

воденица при Парисъ, Луйсъ Робертъ, кой-то прѣдстави, че рѣдка-та масса на хартия-та трѣбва да се тури въ едно дълго сито, коя-то да се завраща наоколо. Той построи първа-та машина въ 1799 год. Луйсъ Робертъ си продаде правда-та надъ тази машина на Дидотъ Сентъ-Лежере, кой-то отиде въ Англия и тамъ се усъвършенствова тази машина още по-добрѣ и съ нея се почна почти въ всяко царство да се работи.

Въ 18 вѣкъ въ фабрикация-та на хартия-та станаха значителни издирвания. Но като бѣха тѣзи машини тогава много скъпи, всякой единъ фабрикантинъ не можеше да ги купи, за това главни-тѣ фабрики притежаваха по една, тѣй що-то въ начало-то на 19 вѣкъ всичко имаше 10—12 хартиени воденици съ машини да работятъ. Но не се измина много време, нужда-та за хартия се усѣти изведнажъ по-голѣма, на фабрикантин-тѣ имъ поносяше да си набавятъ машини, та изведнажъ са напълниха всички фабрики съ машини—отъ 12 машини, станаха 200 машини.

За да може читатель-тѣ да се науми по-ясне съставъ-тѣ на хартиената машина, ние тука отпечатваме една машина, вѣрно изобразена, коя-то се намира въ работа, за това ще дадемъ и нѣкои пояснения. **А** представлява една голѣма каца или другъ единъ дървенъ сеждъ, въ кой-то се намира хартиената течна масса т. е. готова-та онази масса отъ холлендера. Въ същия има една въртешка направена като кръстъ, коя-то се намира непрестанно въ движение, съ това да не би течната масса да се осѣдне на дъно-то на каца-та. **В** стои по-доле отъ каца-та; той служи да разтинява (разлива) хартиената масса, коя-то изтича отъ канела-та; и тука се намира една бутална въртежка. Отъ този сеждъ хартиената масса се прекарва чрѣзъ тлумби въ цѣвъ-та **С** на горѣ и се излива послѣ въ сеждъ **А**. На този сеждъ отъ страна има прорѣзана една дългнеста дуп-